

Svar (8/6 04)**Forsvarsministeren (Søren Gade):**

Forsvaret har ikke gennemført egentlige studier af opgaveløsningen. Imidlertid ses den løbende rapporterings- og inspektionsvirksomhed at give en grundig og dækkende evaluering af forholdene i forbindelse med indsættelse af militære styrkebidrag i internationale operationer.

Forsvaret gennemfører i situationer, hvor der ses behov for en belysning af aspekter af den internationale indsats, selv undersøgelser af denne. Som eksempel herpå kan nævnes undersøgelser af psykiske efterreaktioner i forbindelse med udsendelse.

Der er på det seneste færdiggjort to Ph-d-studier, der belyser aspekter i forbindelse med den danske internationale indsats. Forsvaret har støttet studierne, men disse er gennemført uafhængigt af forsvaret. Som anført i mit svar på spørgsmål S 3995 vil forsvaret – i fortsættelse af den hidtidige linie, hvor forsvaret følger og i givet fald anvender både interne og eksterne iagttagelser, rapporter etc. – lade disse indgå i den løbende udvikling af forsvarets lederuddannelser, udvælgelse af personel og uddannelse til internationale operationer.

Danske medier har ved flere lejligheder vist eksempler på anvendelse af f.eks. symbolik, der skaber uheldige associationer. Flere af disse eksempler er – efter forsvarets opfattelse – af offentligheden oplevet som udtryk for væsentlig andre holdninger end det pågældende personel selv har forbundet dem med. Forsvarskommandoen overvejer derfor et tiltag, der på en positiv måde skal få personellet til at reflektere over, hvorledes soldatens egne egentlige værdier kommer til udtryk i forbindelse med soldatens optræden, og hvorledes soldaten tilsvarende let – ved manglende omtanke – kan blive taget til indtægt for holdninger, som soldaten grundlæggende ikke ønsker at blive forbundet med.

Spm. nr. S 4179

Til forsvarsministeren (3/6 04) af:

Jann Sjørnsen (KD):

»Vil ministeren redegøre for indholdet af holdningsmålingen, der omfatter udsendte soldater, herunder om spørgsmålenes svarprocenter, sol-

daternes mulighed for anonymitet, resultater af holdningsmålingen, og hvilke konkrete tiltag der er taget på baggrund af disse resultater?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet i forlængelse af ministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 3997, hvor ministeren oplyser, at forberedelsen af soldater forud for udsendelse løbende bliver forbedret via holdningsmålinger, hvor den enkelte soldats opfattelse kommer til udtryk.

I artiklen »Bandidos want you« i Politiken den 30. maj 2004 beskriver en psykolog, der har haft tidligere udsendte soldater i behandling, at mange af dem river spørgeskemaerne i stykker i afmagt.

Svar (14/6 04)**Forsvarsministeren (Søren Gade):**

Siden efteråret 2002 har der ud over de normale holdningsmålinger været anvendt et supplerende skema til holdningsmålinger ved enheder udsendt på Balkan og i Irak. Målingen sker ved soldaternes stillingtagen til 76 spørgsmål om oplevelsen af bl.a. de opgave-, ledelses- og samarbejds-mæssige forhold. Besvarelse sker ved fuld anonymitet. Målingen foretages efter ca. 2 måneder i missionsområdet.

Svarprocenterne har i gennemsnit for Kosovoholdene været 76 % og for Irakholdene 88 %. På grund af tjenstligt fravær og orlov på måletidspunkterne er svarprocenterne ikke højere.

Databehandlingen af holdningsmålingerne varetages af Institut for Militærpsykologi på Forsvarsakademiet, og efter behandlingen har enhedschefen adgang til enhedens samlede resultat, som danner grundlag for dialog med personellet om forbedringsmuligheder og justering af enhedens forhold. Holdningsmålingsresultaterne bidrager desuden til enhedens anbefalinger til Hærens Operative Kommando, hvor anbefalingerne indgår i den løbende udvikling og justering af den missionsorienterede uddannelse.

I artiklen »Bandidos want you« i Politiken den 30/5 2004 var der udtalelser om soldaters reaktion over for et anvendt skema, der formodentlig henviser til skemaer til brug for efterundersøgelser af hjemkomne soldater. Artiklen